
УКРАЇНСЬКА ДІДЖЕЙ-КУЛЬТУРА
ЯК НОВА ФОРМА М'ЯКОЇ СИЛИ
У ГЛОБАЛЬНОМУ КУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ

Бабаєв Р. Ф.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-591-4-6>

ВСТУП

У XXI столітті культура перетворилася на простір активного соціального впливу, де окремі практики здобувають глобальний резонанс без підтримки держави чи офіційних інституцій. Серед таких явищ особливу увагу привертає українська діджей-культура – середовище, що виникло на перетині музичної ініціативи, технологій і потреби у самовираженні. У контексті нових культурних практик вона є прикладом того, як м'яка сила може формувати міжнародне уявлення про країну не лише через традиційні канали, а й через елементи неформального, незалежного культурного життя.

Сучасні глобальні виклики – війни, цифрові трансформації, політична поляризація – актуалізували потребу в новому типі культурної дипломатії. В умовах збройної агресії проти України діджей-культура набула нових сенсів: тепер це не тільки форма мистецтва, а й спосіб репрезентації України як живого, гнучкого, відкритого суспільства. У цьому контексті діджеї, клуби, стріми, незалежні лейбли та фестивалі виступають не як розвага, а як агенти культурної присутності України у світі.

Актуальність теми зумовлена не лише активізацією культурного спротиву в умовах війни, але й тим, що саме в діджей-культурі сьогодні відбувається конденсація новітніх процесів: цифровізація, самоорганізація, глокалізація та експеримент. Вона стає лабораторією нової культурної форми, яка відображає виклики сучасності – й водночас створює образ можливого майбутнього: відкритого та взаємопов'язаного. Діджей-культура трансформується у форму громадянської участі, що поєднує локальний контекст із глобальним культурним впливом. Предметом цього дослідження є діджей-культура України як приклад нової культурної практики з потенціалом м'якої сили. Об'єкт –

її соціальний і культурний вплив у межах національного й міжнародного простору.

Метою цього дослідження є аналіз діджей-культури України як прикладу нової культурної практики з потенціалом м'якої сили. Завданнями є: простежити історичну динаміку розвитку діджейінгу, описати його трансформацію в соціокультурне явище, визначити механізми культурного впливу, виявити приклади міжнародної репрезентації, порівняти з іншими формами м'якої сили, а також окреслити перспективи подальшого розвитку сцени як чинника культурної дипломатії.

Для досягнення поставленої мети використано міждисциплінарний підхід, що поєднує культурологічний аналіз, кейс-стаді, порівняльні методи, спостереження за розвитком сцени, інтерпретацію публічних виступів, аналітику цифрових платформ та огляди професійних музичних і соціокультурних медіа. Теоретичною основою стали праці Джозефа Ная про м'яку силу (*Soft Power: The Means to Success in World Politics*, 2004), у якій підкреслено:

«Seduction is always more effective than coercion, and many values like democracy, human rights, and individual opportunities are deeply seductive»¹.

Також важливою є праця Арджуна Аппадурая *Modernity at Large: Cultural Dimensions of Globalization*, де він зазначає:

«The world we live in today is characterized by a new role for the imagination in social life.»².

У наступних розділах буде проаналізовано історичну динаміку розвитку української діджей-культури, її інституційну й ціннісну базу, приклади міжнародної взаємодії та культурного впливу, а також те, як саме ця сцена формує уявлення про Україну в очах глобального слухача.

1. Витоки та трансформація української діджей-культури

1.1. Історичний екскурс: від неформальних вечірок 90-х до клубів нового типу (*Closer*, **Ж**)

Поява діджеїв в сучасному розумінні в Україні пов'язана з епохою незалежності та поступовим відкриттям країни до глобального культурного обміну. У 1990-х роках діджейство в Україні існувало як неформальна практика, часто маргінальна, пов'язана з приватними вечірками, підпільними клубами та імпортом вінілу через Польщу та

¹ Nye J. *Soft Power: The Means to Success in World Politics*. New York : PublicAffairs, 2004. 10 p.

² Appadurai A. *Modernity at Large: Cultural Dimensions of Globalization*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 1996. 31 p.

Німеччину. Перші покоління українських діджеїв діяли в умовах відсутності технічної бази, легального доступу до музики й культурної інфраструктури. Тим не менш, саме в цей період закладено підґрунтя для майбутнього прориву.

У пізньорадянський період джерелом доступу до нової музики та обладнання нерідко ставали моряки, спортсмени, що виїздили за кордон, а також так звані «фарцувальники» – представники неформального середовища, що діяли поза межами офіційної економіки. Саме вони забезпечували циркуляцію «заборонених» західних артефактів – платівок, магнітофонів, одягу й косметики – серед молоді.

Таким чином, фарцувальники фактично стали одним із каналів проникнення елементів західної культури в радянське повсякдення, зокрема музичної культури, що згодом вплинула на формування клубного середовища та діджейської сцени в Україні.

Поступово діджейство еволюціонувало з розваги у форму культурної самоорганізації. Київ, Одеса, Харків, Львів та Дніпро стали осередками локальних сцен, які об'єднувалися навколо клубів, барів, лейблів та фестивалів. Важливу роль у цьому відіграли проекти, що працювали у форматі «від людей для людей» – без комерційного диктату та під тиском творчого пошуку. Саме у 2000–2010-х роках формується покоління артистів, що мислить глобально, але діє локально. Вони взаємодіють із міжнародною сценою, але зберігають зв'язок із місцевим контекстом.

Сцени в різних містах мали свої відмінності, обумовлені просторовим, соціальним і культурним середовищем. У Києві формувалася найбільш помітна та структурована інфраструктура завдяки появі таких проєктів, як Closer, Д, 20ft Radio, Rhythm Buro, Схема та Veselka. Ці платформи зуміли поєднати клубну музику з візуальним мистецтвом, перформансом, досвідом архітектури й ком'юніті-дизайну. Харківська сцена, зокрема через діяльність клубу «Живіт» та «Культура Звуку» вирізнялася експериментальністю, а також тісним зв'язком зі звуковим мистецтвом. В Одесі та Львові активізувалися ініціативи, які базувалися на історичних просторах (наприклад вечірка на Потьомкінських сходах Одеси за участі засновника Compost Records Michael Rainboth, або рейви на території заводу «Алмазінструмент у Львові»), підкреслюючи просторову чутливість сцени та її здатність переписувати міський ландшафт.

Клуб у цьому контексті виступає не лише як місце проведення події, а як соціальний простір – зона тимчасової автономії, де моделюється інший тип взаємодії, інші способи тілесного, емоційного та колективного переживання. П'єр Бурдье наголошує «The literary or artistic field is a field of forces, but it is also a field of struggles tending to transform

or conserve this field of forces», що перекладається як : «Культурне (літературне або мистецьке) поле є полем сил, але водночас і полем боротьби, спрямованою на збереження або трансформацію цього поля»³, а сцена – це не просто сцена, а поле змагання за символічний капітал. У випадку з українськими клубами цей капітал не комерційний, а репутаційний, етичний, зв'язаний із довірою спільноти.

Новий етап трансформації припадає на період після 2014 року. Революція Гідності, війна на сході України та поступова деколонізація культурного простору стали каталізаторами змін. У діджей-культурі з'являються нові теми: пошук автентичного голосу, відмова від калькування московської сцени, підтримка українських артистів, створення незалежних студій, освітніх платформ і спільнот. Сцена стає не лише музичною, а й політичною – з чіткою громадянською позицією.

Нині українська діджей-культура – це не фрагмент, а система: з резидентствами, гастролями, колабораціями, онлайн-присутністю й освітніми ініціативами. Ця система динамічна, самоорганізована й чутлива до соціальних змін. Її трансформація засвідчує, що діджеїнг в Україні – це вже не копіювання Заходу, а самостійний голос у глобальному культурному просторі.

1.2. Формування сцен:

локальні ініціативи, фестивалі, освітні проекти

Важливим чинником розвитку української діджей-культури стало формування екосистеми локальних ініціатив, фестивалів і освітніх платформ, які зміцнили внутрішню структуру сцени та сприяли її само-репрезентації. Фестивалі Strichka і Brave Factory, ініційовані командою Closer, стали подіями міжнародного рівня, де поєднується якісна музика, урбаністика, візуальне мистецтво та культура спільнот. Ініціативи Rhythm Buro, Zorograd і Detali створили власні формати подій поза межами клубів, часто інтегруючи природне середовище або незвичні простори як контекст для слухання. Освітній напрямок представлений платформами Культура Звуку, Closer Connections, Module, та Pitch від команди культурного простору АБО – вони пропонують курси, лекторії та практичні заняття з діджеїнгу, продакшену й аудіомистецтва, виховуючи нове покоління свідомих учасників сцени. Ініціатива Enter DJ проводить безкоштовні заняття з діджеїнгу для реабілітації військових, використовуючи музику як інструмент терапії та соціальної адаптації, що розширює соціальні функції клубної культури⁴.

³ Bourdieu P. The Field of Cultural Production. Cambridge: Polity Press, 1993. 30 p.

⁴ Enter DJ. Музика для психічного здоров'я та соціальної підтримки. URL: <https://www.enterdj.com> (дата звернення: 28.05.2025).

1.3. Роль незалежного сектору, DIY-етики

DIY-етика (від англ. Do It Yourself – «зроби сам») – це культурна й практична установка, що заохочує самостійне створення, організацію та реалізацію проєктів без залучення великих інституцій чи комерційних структур. У контексті діджей-культури вона означає створення лейблів, вечірок, студій, фестивалів і освітніх ініціатив зусиллями самих учасників сцени – без зовнішнього фінансування, часто з мінімальними ресурсами. Ця етика базується на солідарності, горизонтальному управлінні та творчій автономії, і є основоположною для формування незалежного сектору культури в Україні та світі.

Незалежний сектор став ядром української діджей-культури, формуючи не лише музичний ландшафт, а й етичну основу сцени. DIY-підхід – «зроби сам» – став не просто способом організації, а культурною установкою, яка відкидає ієрархію, комерційний тиск та залежність від інституцій. Від самвидав-лейблів і домашніх студій до імпровізованих подій у просторах на кшталт складів чи закинутих просторів – незалежна сцена в Україні завжди будувалася на принципах саморганізації, горизонтальної взаємодії та взаємопідтримки. Релізи часто виходили на вінілових або цифрових платформах без залучення великих лейблів, а вечірки проводилися завдяки спільним зусиллям учасників сцени. На подіях нерідко можна побачити організатора, або діджея не лише за пультом, а й зі шурупвертом у руках – у буквальному сенсі: сцена будується фізично, разом і на ентузіазмі. Такий підхід не лише забезпечив автономію, а й став джерелом культурної інновації. У кризові періоди – від політичних потрясінь до війни – саме DIY-етика дозволила сцені вижити, адаптуватися й навіть розвиватися. Незалежність стала не лише організаційним принципом, а й виявом етичної позиції – культури довіри, свободи й солідарності.

2. Діджеїнг як культурна практика нового типу

2.1. Зміна функції діджея: від музичного куратора до культурного амбасадора

У XXI столітті діджей дедалі частіше виконує не лише роль музичного куратора, а й культурного амбасадора. Його функція виходить за межі клубної події – це носій естетичних і ціннісних смислів, представник спільноти та перекладач культурного контексту. У контексті війни в Україні ця роль набула особливої ваги: діджеї не тільки грають музику, а й публічно репрезентують країну, її культуру та стійкість. Зокрема, у 2022 році українського діджея і дослідника культури Рустама Бабаєва було офіційно запрошено представити українську діджейську сцену на міжнародній конференції з відновлення України

URC2022 у Лугано (Швейцарія), де він виступив одразу після концерту гурту «ДахаБраха»⁵. Це засвідчує, що діджеї сьогодні – це і артисти, і комунікатори, здатні трансливати образ України у світі через звук і присутність, підкреслюючи визнання електронної сцени як чинника культурної дипломатії.

У сучасному культурному ландшафті діджеїнг уже не сприймається як другорядна або виключно розважальна активність. Це – повноцінна форма творчої та соціальної діяльності, що поєднує музику, технології, комунікацію та естетичне висловлювання. Діджеї – не просто виконавці, а куратор досвіду, який через підбір і послідовність треків формує наратив, емоційну динаміку та сенс події.

Одна з ключових рис діджеїнгу як нової культурної практики – публічне мислення через звук. Діджеї створюють не лише танцювальне середовище, а й спільний простір переживання, в якому слухачі занурюються у спільну історію, відчують ритм епохи, а іноді – отримують культурний меседж. Особливо це проявляється під час криз, коли клуби перетворюються на простір солідарності, пам'яті та спротиву. Так, у 2022 році багато українських діджеїв брали участь у благодійних виступах, зборах коштів, резиденціях та релізах на підтримку волонтерських ініціатив і фронту. Наприклад, серія стрімів від 20ft Radio – Grains of Peace⁶, компіляції Standard Deviation⁷ та Closer Connections⁸ стали не лише жестами підтримки, а й культурною відповіддю на катастрофу. «Music and socialising combine with a greater purpose of collecting money for the army and humanitarian groups.»⁹.

⁵ Ukrainian Recovery Conference 2022. Agenda – Lugano Conference // Official website of the URC2022. URL: <https://www.urb2022.com/program> (дата звернення: 28.05.2025).

⁶ Grains of Peace: charity compilation. URL: <https://20ftradio.net/grains-of-peace> (дата звернення: 28.05.2025).

⁷ Standard Deviation запускає серію релізів Succession URL: <https://mixmagukraine.com/read/standard-deviation-succession-releases> (дата звернення: 28.05.2025).

⁸ Various Connections Vol. 2. URL: <https://closerconnections.bandcamp.com/album/various-connections-vol-2> (дата звернення: 28.05.2025)

⁹ How Ukrainian clubs and collectives are aiding the war effort. URL: <https://mixmag.net/feature/ukraine-clubs-collectives-volunteer-networks-war-effort> (дата звернення: 28.05.2025).

2.2. Цифрові платформи, мікси, стріми як інструменти саморепрезентації

Цифрові інструменти – стріми, мікси, платформні релізи (Bandcamp¹⁰, SoundCloud¹¹, Boiler Room¹², HÖR¹³) – дозволяють діджеям бути медіаторами між культурами, поширюючи музику і контекст української сцени далеко за її межі. Таким чином, діджеїнг стає каналом культурної комунікації, що об'єднує локальне та глобальне, минуле й теперішнє. Ця комунікація нерідко є односторонньою – вона не потребує перекладу: мова звуку й атмосфери створює образ культури, який іноземна аудиторія сприймає інтуїтивно. Окрім мистецької складової, діджеїнг включає етичний і політичний вимір. Вибір музики, манера поведінки, участь у благодійних заходах, активна позиція щодо війни чи соціальних подій – усе це формує образ діджея як культурного суб'єкта, а не просто артиста. У цьому сенсі діджей-сцена створює нову етику взаємодії: горизонтальну, критичну, відповідальну.

2.3 Приклади участі українських артистів у міжнародному дискурсі

До повномасштабного вторгнення Росії в Україну українські діджеї та електронні музиканти постійно представляли нашу країну на міжнародній сцені. Одним із прикладів міжнародного визнання можна вважати публікації на авторитетній платформі Trommel, яка позиціонує себе як джерело для дослідників андеграундної електронної музики¹⁴.

Участь українських артистів у міжнародному дискурсі останніми роками вийшла за межі гастрольної діяльності. Ініціативи на кшталт платформи UNight, створеної київськими діячами нічного життя, репрезентують не лише клубну культуру, а й позицію щодо її ролі у повоєнному відновленні міста. Зокрема, проєкт, підтриманий Jägermeister, привернув увагу до важливості нічної економіки в урбаністичному розвитку, культурній політиці та інфраструктурному плануванні, а українські діджеї й організатори подій стали представниками

¹⁰ From Ukraine, For Ukraine. URL: <https://standard-deviation.bandcamp.com/album/from-ukraine-for-ukraine> (дата звернення: 28.05.2025).

¹¹ Sonic Weapons of Love URL: <https://soundcloud.com/sonicweaponsoflove> (дата звернення: 28.05.2025).

¹² Boiler Room Kyiv. URL: <https://boilerroom.tv/city/kyiv/> (дата звернення: 28.05.2025).

¹³ HÖR supports Ukraine. URL: <https://hoer.live/showcase/hoer-supports-ukraine/> (дата звернення: 28.05.2025).

¹⁴ Trommel. New Friends 02 by LMML. URL: <https://trommelmusic.com/music/premiere-a2-rustam-happy-comby-lmml/> (дата звернення: 28.05.2025).

інтересів локальної сцени у міжнародному контексті¹⁵. У цьому напрямку важливою є співпраця з Clubcommission Berlin – впливовою інституцією, що представляє інтереси клубної сцени Берліна в міському управлінні, просуваючи модель «нічного мера» та інтегруючи клубну інфраструктуру в стратегії сталого розвитку мегаполісу¹⁶.

Українські артисти дедалі активніше беруть участь у міжнародному культурному дискурсі не лише через виступи, а й через громадянську позицію та інституційні ініціативи. У березні 2022 року понад сто представників української електронної сцени – серед яких Closer, Д, Rhythm Büro та інші – підписали відкритого листа до світової електронної спільноти, в якому закликали припинити співпрацю з російськими артистами, які не засуджують війну, та бойкотувати інституції, пов'язані з державою-агресором. У 2024 році клуб Closer оприлюднив окрему заяву з переліком артистів, які виступали в Росії після початку повномасштабного вторгнення, наголосивши на етичній відповідальності та потребі культурної солідарності¹⁷. Ці ініціативи стали частиною ширшого руху спротиву, у якому українська діджей-культура виступає не лише як мистецьке середовище, а як суб'єкт культурної дипломатії.

Таким чином, діджеїнг як культурна практика нового типу є комплексним явищем, у якому поєднуються естетика, технологія, комунікація та громадянська позиція. Саме ці характеристики і роблять його ключовим елементом новітнього культурного процесу в Україні.

3. DJ-культура як інструмент м'якої сили

3.1. Теоретичний вступ: поняття soft power (Дж. Най) у культурології

Поняття «м'якої сили» (soft power) вперше увів Джозеф Най у праці *Soft Power: The Means to Success in World Politics* (2004), де йшлося про здатність держави досягати бажаних результатів не силою, а через привабливість своєї культури, політичних цінностей та зовнішньої політики. У культурології це поняття інтерпретується як здатність формувати позитивний образ країни через культурні практики, які викликають емпатію, ідентифікацію та інтерес у глобальній спільноті.

¹⁵ UNight × Jägermeister: як розвивати нічне життя. URL: <https://mixmagukraine.com/feature/unight-jaegermeister> (дата звернення: 28.05.2025).

¹⁶ Clubcommission Berlin: Members and Mission. URL: <https://www.clubcommission.de/members/> (дата звернення: 28.05.2025).

¹⁷ This is an open letter from the Ukrainian electronic music community. URL: <https://donttakefake.com/en/this-is-an-open-letter-from-the-ukrainian-electronic-music-community/> (дата звернення: 28.05.2025).

У XXI столітті м'яка сила дедалі частіше пов'язується не лише з офіційними дипломатичними ініціативами, а й з діяльністю незалежного культурного сектору, зокрема музичних спільнот. DJ-культура, як частина урбаністичного культурного середовища, може діяти як неформальний дипломат – через звук та образи.

3.2. Як діджей-сцена транслює образ вільної, живої, європейської України

Українська діджей-сцена після 2014 року, а особливо після 2022 року, стала важливим медіатором культурного образу країни. Незалежні артисти, клуби, лейбли й освітні ініціативи транслюють у світі не лише музику, а й досвід спротиву, солідарності, творчості під тиском обставин. Присутність українських артистів на міжнародних фестивалях, у лайнапах берлінських клубів, у подкастах для міжнародних видань або європейських радіостанцій формує альтернативну картину України – не лише країни, що страждає, але й країни, що творить.

Цей імідж закріплюється також через благодійні музичні збірки, міжнародні колаборації, участь у конференціях і дискусіях.

3.3. Порівняння з іншими формами м'якої сили (кіно, література)

На відміну від кінематографу або літератури, діджей-культура не має фіксованого наративу чи персонажів. Її дія – невербальна, ритмічна, тілесна. Вона впливає не через сюжет, а через досвід. Якщо українське кіно представляє історії війни й травми, а література – пошуки ідентичності, то діджей-сцена пропонує досвід спільності, тілесного звільнення та гедоністичного опору. Вона ближча до сучасних форм комунікації – через імпульс, атмосферу, пряму взаємодію в просторі.

При цьому вона має перевагу мобільності: мікси можна слухати з будь-якої точки світу, стріми транслювати у реальному часі, а благодійні релізи можуть збирати кошти. DJ-культура, на відміну від інституціоналізованих форм мистецтва, швидко реагує на виклики, адаптується до змін і не вимагає великих бюджетів для презентації країни за кордоном.

У класичному розумінні м'яка сила (soft power), за Джозефом Наєм, – це здатність впливати на інших не через примус чи економічні важелі, а через привабливість культури, цінностей, стилю життя. У цьому сенсі діджей-культура України набуває все більшого значення як канал трансляції культурної ідентичності та символ сучасного, вільного й відкритого суспільства.

Після 2022 року діджей-сцена стала не лише внутрішнім культурним явищем, а й способом зовнішньої репрезентації країни. Музика з Києва, Львова, Харкова (зокрема ініціативи від Standard Deviation, Схеми, Closer, 20ft, Brukxt, Gasoline Radio, Sonic Weapons Of Love), благодійні релізи, участь у міжнародних фестивалях – усе це стало прикладами культурного спротиву, які не потребували офіційного схвалення держави, але мали значний вплив за кордоном.

Ці акти – не просто музичні події, а форми культурної дипломатії, в яких м'яка сила реалізується через естетику, контекст, політичне послання та людську присутність. Через ці події світ дізнається про Україну не лише як жертву агресії, а як культуру, що живе, розвивається, творить і пристоїть.

Особливе значення має елемент глокалізації: українські артисти, залишаючись у локальному середовищі, працюють з глобальними платформами. Вони здатні транслювати цінності свободи, солідарності, незалежності – тобто те, що має культурний вплив і довіру. Діджеї з усіх куточків світу мріють зіграти в наших клубах Closer, А, АБО, Keller, Brukxt попри небезпеку. Це підтверджують майже щотижневі афіші з іменами закордонних артистів.

Діджеїнг як м'яка сила – це також інструмент формування культурного іміджу країни серед молоді у світі. На відміну від традиційної дипломатії, тут працює не мова політичних заяв, а емоційне, невербальне, але виразне повідомлення: «Україна – це сучасність, сміливість, культура свободи».

Отже, діджей-культура в Україні сьогодні є не тільки виявом творчості, а й активним фактором зовнішньої культурної присутності. Вона функціонує як м'яка сила – нова, динамічна, дієва. Саме через такі практики постає образ майбутнього, де культура не тільки відображає реальність, а й формує її.

ВИСНОВКИ

Українська діджей-культура в умовах сучасних викликів постає не лише як естетична форма або субкультурне явище, а як потужна соціокультурна сила, що формує нові моделі участі, співпереживання й культурної репрезентації. Дослідження засвідчило, що діджеїнг сучасній Україні вийшов за межі нічного життя та розваг і перетворився на канал м'якої сили, який не лише відображає, а й формує образ України у світі.

Через діджеїв, клуби, стріми, освітні ініціативи та фестивалі транслюється цінність відкритості, гідності, культурної автономії. Самоорганізованість сцени, її здатність до швидкого реагування, етична

позиція й здобує міжнародне визнання – усе це робить її одним із новітніх механізмів культурної дипломатії.

Особливо важливо, що діджей-культура сьогодні виконує гуманістичну функцію: вона поєднує людей, створює простір діалогу та солідарності, розширює уявлення про сучасну українську ідентичність. Це доводить, що діджеїнг – не лише техніка мікшування, а форма культурного мислення, що має майбутнє.

Таким чином, українська діджей-культура – це не лише частина світової музичної мозаїки, а й культурна стратегія. Вона пропонує нові формати присутності у глобальному просторі – через звук, досвід, взаємодію, і в цьому її потенціал як м'якої сили.

Українська діджей-культура є самостійною культурною силою, вона не лише естетична, а й суспільно-політична. Її значення посилюється в умовах кризи та війни.

Пропозиція: підтримувати ці ініціативи як елемент культурної дипломатії.

АНОТАЦІЯ

У статті досліджено українську діджей-культуру як нову культурну практику, що виконує функцію м'якої сили в умовах глобальних викликів. Автор аналізує історичну еволюцію діджеїнгу в Україні, його інституційне становлення та етичний вимір. Особливу увагу приділено впливу цифровізації, самоорганізації та кризових подій, які трансформували діджейську сцену в соціально активне середовище. Розглянуто приклади стрімів, фестивалів, лейблів та колективів, що стали каналами зовнішньої культурної комунікації. У статті застосовано культурологічний і міждисциплінарний підхід, а також проаналізовано сучасні концепції soft power. Зроблено висновок про те, що українська діджей-культура формує новий образ країни як простору свободи, відкритості та творчого опору. Матеріал сприяє осмисленню діджеїнгу як чинника гуманістичного культурного розвитку.

Література

1. Nye J. S. *Soft Power: The Means to Success in World Politics*. New York : PublicAffairs, 2004. с.10.
2. Appadurai A. *Modernity at Large: Cultural Dimensions of Globalization*. Minneapolis: University of Minnesota Press, 1996. 31p
3. Bauman, Z. *Liquid Modernity*. Cambridge: Polity Press, 2000. 30 p.
4. Enter DJ. Музика для психічного здоров'я та соціальної підтримки. URL: <https://www.enterdj.com/> (дата звернення: 28.05.2025).

5. Ukrainian Recovery Conference 2022. Agenda – Lugano Conference. URL: <https://www.unc2022.com/program/> (дата звернення: 28.05.2025).
6. Grains of Peace: charity compilation. URL: <https://20ftradio.net/grains-of-peace/>(дата звернення: 28.05.2025).
7. Standard Deviation запускає серію релізів Succession. URL: <https://mixmagukraine.com/read/standard-deviation-succession-releases/> (дата звернення: 28.05.2025).
8. Various Connections Vol. 2. URL: <https://closerconnections.bandcamp.com/album/various-connections-vol-2/>(дата звернення: 28.05.2025).
9. Mixmag. How Ukrainian clubs and collectives are aiding the war effort. URL: <https://mixmag.net/feature/ukraine-clubs-collectives-volunteer-networks-war-effort/>(дата звернення: 28.05.2025)
10. From Ukraine, For Ukraine. URL: <https://standard-deviation.bandcamp.com/album/from-ukraine-for-ukraine/>(дата звернення: 28.05.2025).
11. Sonic Weapons of Love. URL: <https://soundcloud.com/sonicweaponsoflove/>(дата звернення: 28.05.2025).
12. Boiler Room Kyiv . URL: <https://boilerroom.tv/city/kyiv/> (дата звернення: 28.05.2025).
13. HÖR supports Ukraine. URL: <https://hoer.live/showcase/hor-supports-ukraine/> (дата звернення: 28.05.2025).
14. Trommel. New Friends 02 by LMML. URL: <https://trommelmusic.com/music/premiere-a2-rustam-happy-comby-lmml/> (дата звернення: 28.05.2025).
15. UNight × Jägermeister: як розвивати нічне життя. Mixmag Ukraine. 2024.18 квітня. URL: <https://mixmagukraine.com/feature/unight-jaegermeister/> (дата звернення: 28.05.2025)
16. Clubcommission Berlin: Members and Mission. Clubcommission.de. URL: <https://www.clubcommission.de/members/> (дата звернення: 28.05.2025)
17. This is an open letter from the Ukrainian electronic music community. URL: <https://donttakefake.com/en/this-is-an-open-letter-from-the-ukrainian-electronic-music-community/> (дата звернення: 28.05.2025)

Information about the author:

Babaiev Rustam Farkhadovich,

Postgraduate student at the Educational and Scientific Institute of
Philosophy and Educational Policy
Mykhailo Dragomanov Ukrainian State University
9, Pyrohova Str, Kyiv, 01601, Ukraine